ODLUKE

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2020/954

od 25. lipnja 2020.

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva u pogledu obavješćivanja o dobrovoljnom sudjelovanju u Programu za neutralizaciju i smanjenje emisija ugljika za međunarodno zrakoplovstvo (CORSIA) od 1. siječnja 2021. i o opciji odabranoj za izračun zahtjevâ u vezi s neutralizacijom za operatore zrakoplova tijekom razdoblja 2021.–2023.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Čikaška konvencija o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu („Čikaška konvencija”) stupila je na snagu 4. travnja 1947. Njome je osnovana Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva (ICAO) i cilj joj je regulacija međunarodnog zračnog prometa.

(2) Sve države članice Unije države su ugovornice Čikaške konvencije i članice ICAO-a, a Unija ima status promatrača u određenim tijelima ICAO-a.

(3) Pariški sporazum ([1]) donesen je na 21. Konferenciji stranaka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama u prosincu 2015. Ciljevi Pariškog sporazuma uključuju zadržavanje povećanja globalne prosječne temperature na razini koja je znatno niža od 2 °C iznad razine u predindustrijskom razdoblju te ulaganje napora u ograničavanje povećanja temperature na 1,5 °C iznad razine u predindustrijskom razdoblju. Svi sektori gospodarstva trebali bi doprinijeti ostvarivanju smanjenja emisija, među ostalima i međunarodni zračni promet.

(4) Na 39. skupštini ICAO-a održanoj 2016. Rezolucijom A39-3 odlučeno je da treba provesti globalni tržišno utemeljen program mjera u obliku Programa za neutralizaciju i smanjenje emisija ugljika za međunarodno zrakoplovstvo (CORSIA) radi ograničavanja emisija stakleničkih plinova iz međunarodnog zračnog prometa na njihove razine iz 2020. Stajalište Unije u pogledu izrade i donošenja tog programa i njegovih raznih detaljnih elemenata utvrđeno je Odlukom Vijeća (EU) 2016/915 ([2]).

(5) Vijeće ICAO-a na desetom sastanku svojeg 214. zasjedanja, održanom 27. lipnja 2018., donijelo je prvo izdanje Priloga 16. sveska IV. Čikaške konvencije: Program za neutralizaciju i smanjenje emisija ugljika za međunarodno zrakoplovstvo (CORSIA) („Prilog 16. svezak IV.”).

([1]) SL L 282, 19.10.2016., str. 4.

([2]) Odluka Vijeća (EU) 2016/915 od 30. svibnja 2016. o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u pogledu međunarodnog instrumenta koji treba izraditi u okviru tijelâ ICAO-a s ciljem provedbe jedinstvene globalne tržišno utemeljene mjere za emisije iz međunarodnog zračnog prometa od 2020. (SL L 153, 10.6.2016., str. 32.).

(6) Uredbom (EU) 2017/2392 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) izmijenjena je 2017. Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([4]). Jedna od svrha te uredbe bila je pripremiti provedbu programa CORSIA od 2021., utvrditi zahtjeve na temelju prava Unije za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju u svrhu programa CORSIA i izvješćivanje o preispitivanju provedbe programa CORSIA.

(7) Pravila sadržana u Prilogu 16. svesku IV. postat će obvezujuća u skladu s Čikaškom konvencijom i u okviru ograničenja utvrđenih u njoj. Ta pravila također će postati obvezujuća za Uniju i njezine države članice na temelju postojećih sporazuma o međunarodnom zračnom prometu.

(8) Kako bi ICAO u potpunosti uzeo u obzir postojeći pravni okvir na razini Unije, države članice obavijestile su o razlikama u skladu s Odlukom Vijeća (EU) 2018/2027 ([5]). U skladu s Odlukom (EU) 2018/2027 Direktiva 2003/87/EZ u sadašnjem obliku primjenjuje se neovisno o državnoj pripadnosti operatora zrakoplova te u načelu obuhvaća odlazne letove iz zračne luke i dolazne letove u zračnu luku koja se nalazi na državnom području države članice na koju se primjenjuje Ugovor o funkcioniranju Europske unije („UFEU”). Direktiva 2003/87/EZ primjenjuje se na jednak način na letove unutar država članica i/ili zemalja Europskog gospodarskog prostora i među njima. U ovoj fazi ta pravila primjenjuju se i na zahtjeve u vezi s praćenjem, izvješćivanjem i verifikacijom i na zahtjeve u vezi s neutralizacijom.

(9) Podložno razlikama o kojima je obaviješteno u skladu s Odlukom (EU) 2018/2027, zahtjevi u vezi s praćenjem, izvješćivanjem i verifikacijom, koji su utvrđeni u Prilogu 16. svesku IV. i koji se primjenjuju od 1. siječnja 2019., uključeni su u pravo Unije provedbenim uredbama Komisije (EU) 2018/2066 ([6]), (EU) 2018/2067 ([7]) i Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2019/1603 ([8]). U skladu s tim uredbama podaci o emisijama prikupljat će se i dostavljati Tajništvu ICAO-a u vezi s emisijama do kojih je došlo tijekom pilot-faze.

(10) U skladu sa stavcima 3.1.3. i 3.2.1. poglavlja 3. dijela II. i Dodatkom 1. Prilogu 16. svesku IV. države ugovornice dužne su obavijestiti ICAO o svojoj odluci o dobrovoljnom sudjelovanju ili prestanku dobrovoljnog sudjelovanja u programu CORSIA od 1. siječnja 2021. Države ugovornice također su dužne obavijestiti ICAO o opciji koju su odabrale za izračun zahtjevâ u vezi s neutralizacijom za operatore zrakoplova tijekom razdoblja 2021.–2023. Države ugovornice dužne su dostaviti te obavijesti do 30. lipnja 2020.

(11) Iz navedenih odredaba proizlazi da određeni pravni učinci Priloga 16. sveska IV. ovise o dostavljanju ICAO-u odgovarajućih obavijesti i sadržaju tih obavijesti. Stoga je donošenje stajališta Unije u pogledu takvih obavijesti obuhvaćeno područjem primjene članka 218. stavka 9. UFEU-a.

([3]) Uredba (EU) 2017/2392 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2017. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ kako bi se nastavila postojeća ograničenja područja primjene za zrakoplovne djelatnosti i pripremila provedba globalne tržišno utemeljene mjere od 2021. (SL L 350, 29.12.2017., str. 7.).

([4]) Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

([5]) Odluka Vijeća (EU) 2018/2027 od 29. studenoga 2018. o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva u pogledu prvog izdanja Međunarodnih standarda i preporučene prakse u području zaštite okoliša – Program za neutralizaciju i smanjenje emisija ugljika za međunarodno zrakoplovstvo (CORSIA) (SL L 325, 20.12.2018., str. 25.).

([6]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/2066 od 19. prosinca 2018. o praćenju i izvješćivanju o emisijama stakleničkih plinova u skladu s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o izmjeni Uredbe Komisije (EU) br. 601/2012 (SL L 334, 31.12.2018., str. 1.).

([7]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/2067 od 19. prosinca 2018. o verifikaciji podataka i akreditaciji verifikatora u skladu s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 334, 31.12.2018., str. 94.).

([8]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/1603 od 18. srpnja 2019. o dopuni Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s mjerama koje je donijela Međunarodna organizacija za civilno zrakoplovstvo za praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija u zrakoplovstvu u svrhu provedbe globalne tržišno utemeljene mjere (SL L 250, 30.9.2019., str. 10.).

(12) U tom je pogledu primjereno utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru ICAO-a, uzimajući u obzir obveze u vezi s obavješćivanjem iz Priloga 16. sveska IV., posebno zbog toga što dobrovoljno sudjelovanje u programu CORSIA i odabir opcije iz stavka 3.2.1. Priloga 16. sveska IV. mogu presudno utjecati na prava i obveze u području obuhvaćenom pravom Unije, osobito Direktivom 2003/87/EZ te, u određenoj mjeri, Direktivom (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ([9]).

(13) Unija i države članice u više su navrata izjavile ([10]) da su spremne sudjelovati u programu CORSIA od 1. siječnja 2021.

(14) Dobrovoljno sudjelovanje u programu CORSIA znači da se u skladu sa stavkom 3.2.1. Priloga 16. sveska IV. mora odabrati opcija za izračun zahtjevâ u vezi s neutralizacijom za operatore zrakoplova tijekom razdoblja 2021.–2023. U tom je pogledu primjereno temeljiti izračune na emisijama tijekom 2021., 2022. odnosno 2023. Ta će opcija vjerojatno biti korisnija za okoliš i međunarodni promet od druge dostupne opcije, kod koje se izračun treba temeljiti na emisijama tijekom 2020., jer se očekuje da će emisije iz međunarodnog zračnog prometa tijekom 2021., 2022. i 2023. biti veće nego tijekom 2020., što će dovesti do većih zahtjeva u vezi s neutralizacijom. Time bi se osigurao i veći kontinuitet s obzirom na to da je prema stavku 3.2.2. Priloga 16. sveska IV. za godine od 2024. također predviđen izračun koji se temelji na dotičnoj godini.

(15) Odabir emisija tijekom 2021., 2022. odnosno 2023. za izračun zahtjevâ u vezi s neutralizacijom za operatore zrakoplova primjenjivao bi se tijekom razdoblja 2021.–2023. za sve operatore zrakoplova koji su u nadležnosti dotične države članice u skladu s posljednjim izdanjem dokumenta ICAO-a „CORSIA – operatori zrakoplova i nadležne države” ([11]).

(16) Okvir Direktive 2003/87/EZ trenutačno se na određene načine razlikuje od Priloga 16. sveska IV. U skladu s člankom 28.b stavkom 2. Direktive 2003/87/EZ Komisija mora u roku od 12 mjeseci nakon što ICAO donese relevantne instrumente i prije nego što program CORSIA postane operativan Europskom parlamentu i Vijeću podnijeti izvješće u kojem razmatra kako se revizijom Direktive 2003/87/EZ ti instrumenti mogu provesti u pravu Unije i u kojem, među ostalim, razmatra ambicije i sveobuhvatni okolišni integritet programa CORSIA, uključujući njegovu opću ambiciju u vezi s ciljevima iz Pariškog sporazuma, razinu sudjelovanja, njegovu provedivost, transparentnost, sankcije za neusklađenost, postupke za sudjelovanje javnog sektora, kvalitetu jedinica za neutralizaciju emisija, praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija, registre, odgovornost te pravila o upotrebi biogoriva. U skladu s člankom 28.b stavkom 3. Direktive 2003/87/EZ Komisija prema potrebi izvješću prilaže prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću o izmjeni, brisanju, proširenju ili zamjeni odstupanja predviđenih člankom 28.a te direktive, koji je u skladu s obvezom Unije u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova u cijelom gospodarstvu za 2030. s ciljem očuvanja okolišnog integriteta i učinkovitosti klimatskog djelovanja Unije.

(17) Komisija još nije podnijela izvješće. Stoga je potrebno da Komisija hitno podnese izvješće iz članka 28.b stavka 2. Direktive 2003/87/EZ uz koje je priložen odgovarajući prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću što je prije moguće te prije kraja 2020.

(18) U tom je kontekstu potrebno osigurati da se doista uzmu u obzir postojeće i moguće buduće razlike između prava Unije i Priloga 16. sveska IV. kako bi se, prema potrebi, očuvao pravni okvir Unije, što uključuje diskrecijsku ovlast zakonodavca da odluči o budućem programu Unije primjenjivom u dotičnom području.

(19) Stoga bi odgovarajuće obavijesti ICAO-u trebale sadržavati upućivanje na razliku o kojoj je obaviješteno u skladu s Odlukom (EU) 2018/2027, koja se primjenjuje na pitanja obuhvaćena dobrovoljnim sudjelovanjem. S obzirom na to da se takva razlika, u mjeri u kojoj je ona i dalje relevantna, odnosi samo na pripisivanje nadležnosti državama u odnosu na različite operatore, u odgovarajućim obavijestima ICAO-u trebala bi također biti rezervirana mogućnost obavješćivanja o dodatnim razlikama.

([9]) Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).

([10]) Npr. „Deklaracija iz Bratislave” i ICAO A39- WP/414 (https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12029-2016-INIT/en/pdf)), ICAO A40- WP/102 https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10227-2019-REV-1/en/pdf).

([11]) https://www.icao.int/environmental-protection/CORSIA/Pages/CCR.aspx

(20) Stajališta koja treba zauzeti u ime Unije u okviru ICAO-a trebala bi izraziti svaka država članica Unije koja je članica ICAO-a,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva (ICAO) u pogledu obavješćivanja ICAO-a o dobrovoljnom sudjelovanju država članica u Programu za neutralizaciju i smanjenje emisija ugljika za međunarodno zrakoplovstvo (CORSIA) od siječnja 2021. jest sljedeće: svaka država članica koja je članica ICAO obavješćuje ICAO o sljedećem tekstu do 30. lipnja 2020.:

„U skladu sa stavkom 3.1.3. poglavlja 3. dijela II. i Dodatkom 1. Priloga 16. sveska IV. Čikaške konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu: Program za neutralizaciju i smanjenje emisija ugljika za međunarodno zrakoplovstvo (CORSIA), [država članica] obavješćuje ICAO o svojem dobrovoljom sudjelovanju u programu CORSIA od 1. siječnja 2021.”.

2. Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru ICAO-a u pogledu obavješćivanja ICAO-a o opciji odabranoj za izračun zahtjevâ u vezi s neutralizacijom za operatore zrakoplova tijekom razdoblja 2021.–2023. jest sljedeće: svaka država članica koja je članica ICAO obavješćuje ICAO o sljedećem tekstu do 30. lipnja 2020.:

„U skladu sa stavkom 3.2.1. poglavlja 3. dijela II. i Dodatkom 1. Priloga 16. sveska IV. Čikaške konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu: Program za neutralizaciju i smanjenje emisija ugljika za međunarodno zrakoplovstvo (CORSIA), [država članica] obavješćuje ICAO da je za potrebe izračuna zahtjevâ u vezi s neutralizacijom za operatore zrakoplova tijekom razdoblja 2021.–2023. odabrana opcija OE = emisije CO_2 operatora zrakoplova obuhvaćene stavkom 3.1. u dotičnoj godini y.”.

3. Uz obavijesti iz stavaka 1. i 2. ovog članka prilaže se sljedeći tekst:

„Ovom se obavijesti ne dovode u pitanje razlike iz članka 38. Čikaške konvencije u odnosu na odredbe Priloga 16. sveska IV. Čikaške konvencije.”.

Članak 2.

Stajališta iz članka 1. izražava svaka država članica Unije koja je članica ICAO-a.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 25. lipnja 2020.

Za Vijeće
Predsjednica
A. METELKO-ZGOMBIĆ